

A KULTURÁLIS TURIZMUS HELYZETE SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE VÁROSAIBAN

Kovács Ildikó – Martyin Zita
SZTE Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék

Társadalomföldrajzi kihívások a XXI. század Kelet-Közép-Európájában
Nemzetközi Földrajzi Konferencia – Beregszász, 2012.03.29.

Jelen kutatási eredmények megjelenését „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószerű projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

A téma indokoltága

MIÉRT A KULTURÁLIS TURIZMUS?

- ◆ A kulturális turizmus 3 alapvető mozgatórugója:
a hit, a művelődés és a szórakozás (Csapó – Matesz 2007)
- ◆ Számos desztinációnak fejlesztési lehetőséget adhat
- ◆ Napjainkban egyre fokozódik a kulturális élményszerzés iránti kereslet → dinamikusan fejlődő turisztikai szektor
- ◆ A turizmus kultúra közvetítő szerepe egyedülálló
- ◆ Kevésbé szezonális
- ◆ Hazai és nemzetközi kezdeményezések

A téma indokoltsága 2.

MIÉRT SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE?

- ◆ Gazdaságilag az egyik legelmaradottabb megyénk → a turizmus kitörési pont lehet (turisztikai bevételei jelenleg az országos bevételek 1%-át sem érik el)
- ◆ A falusi turizmus egyre népszerűbb a megyében
DE kulturális attrakciókban is gazdag (Hanusz 1998)
→ kevésbé hasznosul
- ◆ földrajzi fekvés → határon átnyúló kapcsolatok

MIÉRT A VÁROSOK?

- ◆ Széles kulturális kínálat
- ◆ Városi kultúra mint gazdaságfejlesztő eszköz
- ◆ anyagi források, háttérszolgáltatás, legváltozatosabb kínálat
- ◆ Ma már nem csak a „kulturális fővárosok” iránt nő az érdeklődés

Fő kérdés

*MILYEN KULTURÁLIS VONZERŐKKEL
RENDELKEZNEK A MEGYE VÁROSAI ÉS
EBBEN MILYEN LEHETŐSÉGEK
REJLENEK?*

Alkalmazott módszerek

- ◆ kulturális vonzerő-leltár készítése

- ◆ Szakirodalom (korábbi kutatások, útikönyvek)
- ◆ Városok honlapjai
- ◆ Strukturált interjúk válaszai

→ Térképi ábrázolás

→ helyi jelentőségű kulturális vonzerők:

1= csak a helybeliek keresik fel; 2= környékeliek is felkeresik, kistérségi kihatással bír

→ országos és regionális jelentőségű kulturális vonzerők:

3 = csak az adott régióból keresik fel; 4 = környező régiókból is felkeresik; 5 = a régióban kiemelkedő fontosságú és bizonyos vendégkör számára országos vonzással bír; 6 = országszerte szinte minden vendégkör számára vonzerőt jelent

- ◆ Strukturált interjúk a vizsgált városokban (19 db)
- ◆ SWOT-analízis

Kulturális vonzerők a megye városaiban

VIDOR FESZTIVÁL - Nyíregyháza

AZFESZT - Nyírbátor

HEGYALJA FESZTIVÁL - Rakamaz

SZÍNHÁZ FESZTIVÁL - Kisvárdai

Kulturális vonzerők a megye városaiban 2.

Római Katolikus templom –
Nyíregyháza

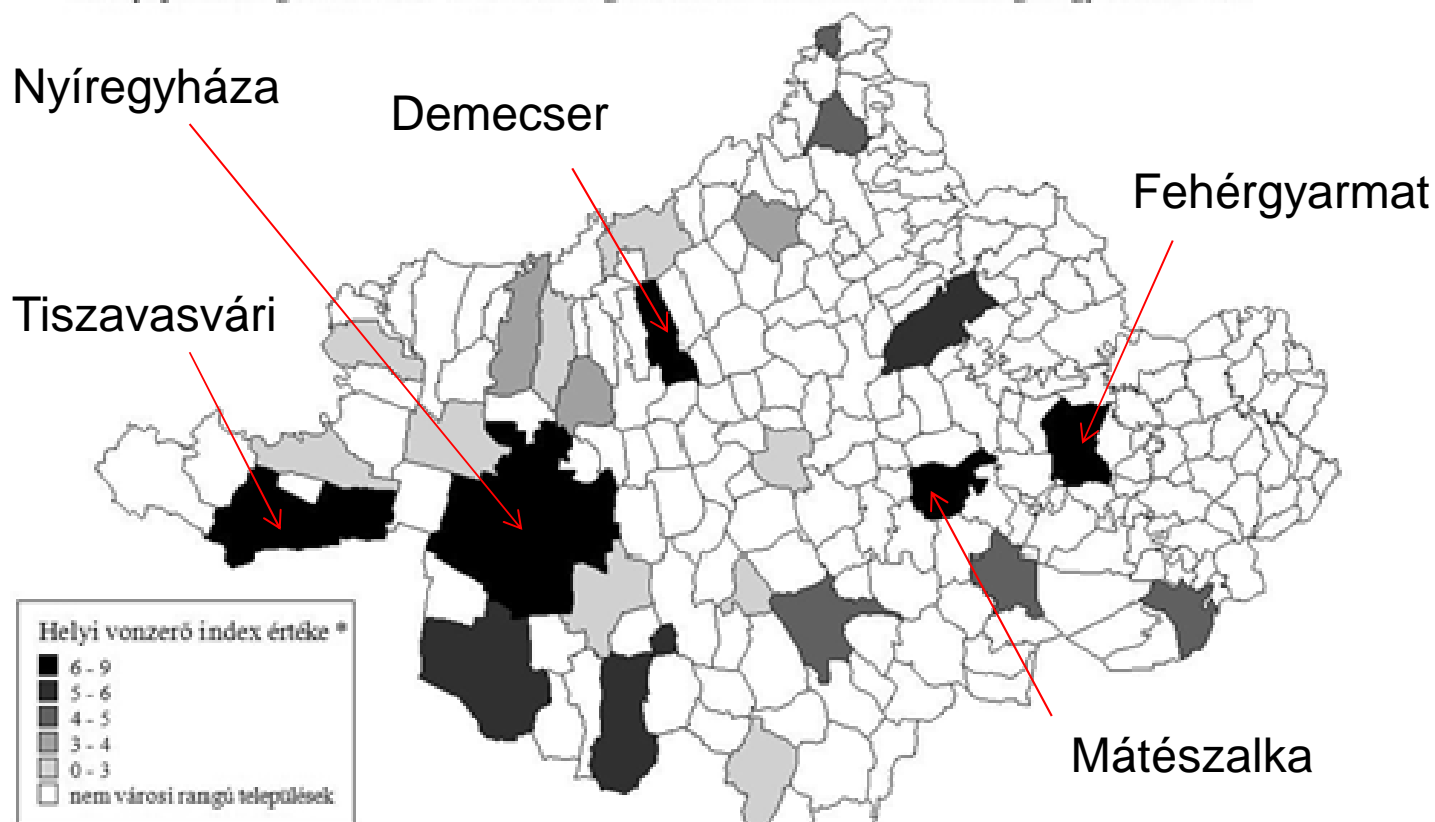
Görög Katolikus kegytemplom –
Máriapócs

Tomcsányi-kastély –
Vásárosnamény

A helyi jelentőségű kulturális vonzerők megoszlása

A helyi jelentőségű kulturális vonzerők megoszlása Szabolcs-Szatmár-Bereg megye városalban

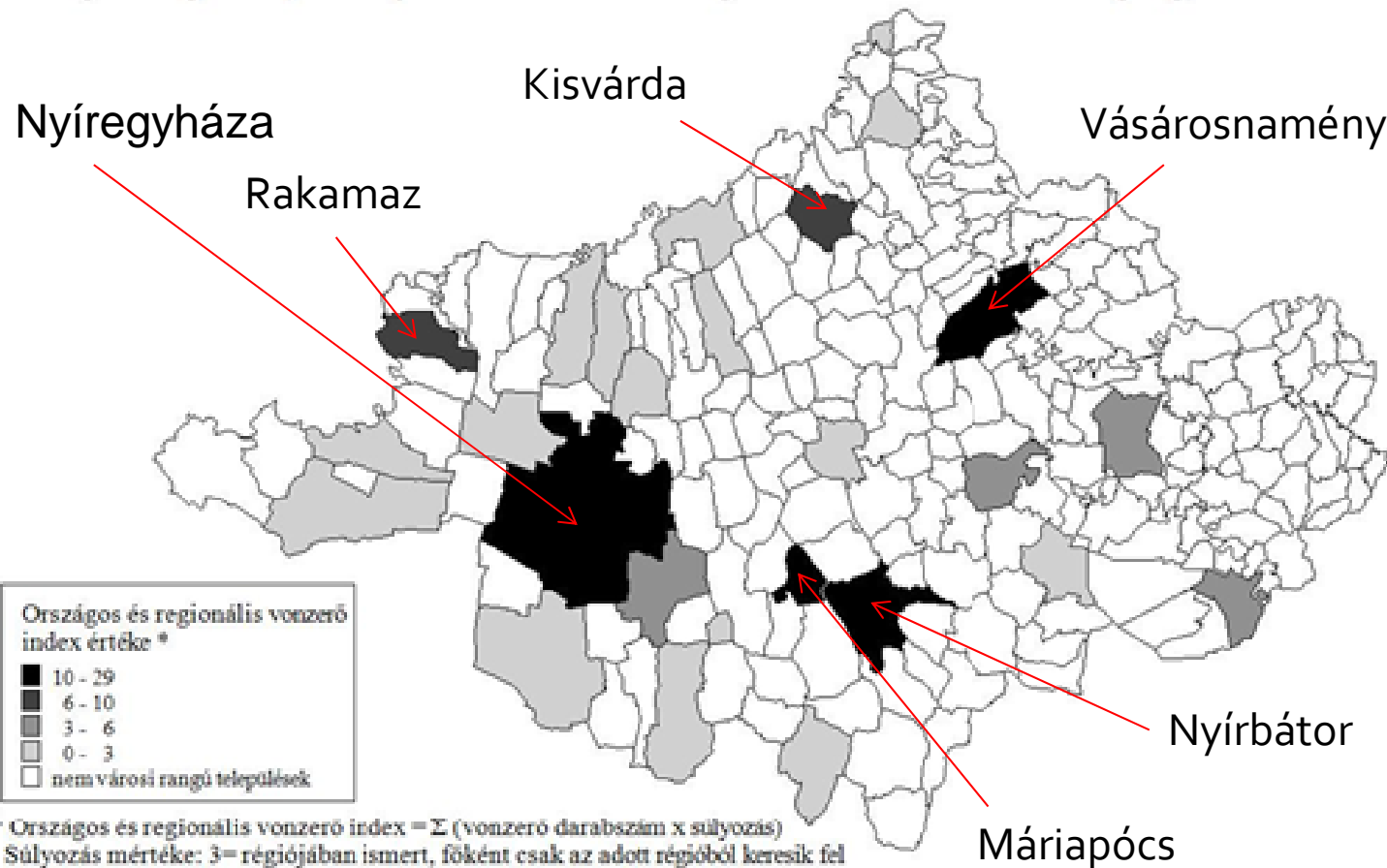

* Helyi vonzerő index = Σ (vonzerő darabszám x súlyozás)
Súlyozás mértéke: 1= csak a helybeliek keresik fel
2= környékbeliek is felkeresik, kistérségi kihatással bír

Forrás: Pálfi I. (2004): saját gyűjtés
Szerkesztette: Marótyi Z. 2012

Az országos és regionális jelentőségű kulturális vonzerők megoszlása

Országos és regionális jelentőségű kulturális vonzerők megoszlása Szabolcs-Szatmár-Bereg megye városalban

* Országos és regionális vonzerő index = Σ (vonzerő darabszám x súlyozás)
Súlyozás mértéke: 3= régiójában ismert, főként csak az adott régióból keresik fel
4= a környező régiókból is felkeresik; 5= a régióban kiemelkedő fontosságú, speciális vendégkör számára országos keresletet generál;
6= országsszerte szinte minden vendégkör számára vonzerőt jelent

Forrás: Páll I. (2004); saját gyűjtés
Szerkesztette: Martyn Z. 2012

A turizmus helyzete a városokban

- ◆ A kulturális turizmus a legelterjedtebb turisztikai ág
- ◆ Többségében a nagyobb látogatottságú rendezvények a nagyobb városokhoz kötődnek – Nyíregyháza, Nyírbátor, Kisvárdra DE! pl. Rakamaz
- ◆ A rendezvények szervezéséért turisztikai referens vagy egyéb szakember felel a nagyobb városokban ↔ polgármester, vagy független szervező a kisebb városokban (Nyíregyháza, Mátészalka ↔ Dombrád, Rakamaz)
- ◆ A testvérvárosi kapcsolatok csak Kemeccsén, Fehérgyarmaton, Nyírbátorban és Tiszavasváriban kölcsönösek

A turizmus helyzete a városokban 2.

- ◆ A belföldi turisták a domináns résztvevői a rendezvényeknek (Nyíregyházán is!)
- ◆ A városok esetében a legelterjedtebb marketingeszköz az internet, illetve a szórólap
- ◆ A turisztikai célú pályázati aktivitás jónak mondható
- ◆ Az elnyert összegeket általában termékfejlesztésre, ritkábban új termék kialakítására fordítják/fordították

Összegzés – a megye kulturális turizmusának SWOT-analízise

Erősségek

- ◆ A megye földrajzi fekvése
- ◆ Kulturális örökségekben való gazdagság
- ◆ Pályázati aktivitás

Gyengeségek

- ◆ Néhol kihasználatlan kulturális adottságok
- ◆ Kevés a komplex programcsomag
- ◆ Turisztikai szakemberhiány
- ◆ infrastruktúra

Összegzés 2. – a megye kulturális turizmusának SWOT-analízise

Lehetőségek

- ◆ Ukrajna csatlakozása az EU-hoz, Schengen-hez
- ◆ Az Új Széchenyi Terv pályázati forrásai
- ◆ EU-s határon átnyúló projektek

Veszélyek

- ◆ A szomszédos desztinációk szerepének erősödése
- ◆ A gazdasági válság hatása a turizmusra
- ◆ A műemlékek állapotának leromlása

Lehetséges fejlesztési irányok

- ◆ Tematikus utak fejlesztése, újak kialakítása
- ◆ Az elhanyagolt épületek felújítása, turisztikai célú hasznosítása
- ◆ Az infrastruktúra fejlesztése
- ◆ A kulturális kínálat diverzifikálása
- ◆ A marketing fejlesztése

Köszönjük a figyelmet!

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

SZÉCHENYI TERV